

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΕΑΣ

Από το αρχείο του Στέλιου Πρωτοπαπά «Βιογραφία πατρίδας»

Η ΚΑΛΛΙΣΘΕΝΗ

Τραγουδούν η Ελένη Μ. Χατζηστυλλή Πρωτοπαπά, 26/05/2005

και η Μαρούλλα Οδυσσέα, 11/07/2005

Τι έσεις Καλλισθένη μου τζιαι μέραν νύκταν κλαίς
τζιαι μέναν της μαμάς σου τίποτα δεν μου λές .

Τι θα σου πω μανούλα, τι θα σου διηγηθώ,
όπως ο κόσμος ούλλος αγάπησα τζ' εγιώ .

Μαμά εν είναι ξένος εν είναι μακρινός ,
τον Τάκην εν π' αγάπησα του Φούρναρη τον γιόν .

Παρά να σου τον δώσω του Φούρναρη τον γιόν
κάλιον να σε σκοτώσω τζ' ας πά να κρεμμαστώ.

Μανά τζι' αν μεν μου δώσεις του Φούρναρη τον γιόν
θα πάρω το φαρμάκι τζιαι θα φαρμακωθώ.

Στην κάμαρην της μπαίνει τζιαι εκλειδώθηκεν
τζιαι παίρνει το φαρμάκι τζιαι φαρμακώθηκεν.

Άνοιξε Καλλισθένη τζ' είμαι η μάμα σου
τζ' έφερα σου τον Τάκην τζιαι τα στεφάνια σου.

Άνοιξε Καλλισθένη τζ' είμαι ο Τάκης σου
τζ' έφερα τους παπάδες τζιαι τες κουμέρες σου.

ΑΣΠΡΗ ΜΟΥ ΤΡΑΝΤΑΦΥΛΛΙΤΣΑ

Τραγουδούν η Ελένη Μ. Χατζηστυλλή, 26/05/2005

και η Μαρούλλα Οδυσσέα, 12/07/2005

Άσπρη μου τρανταφυλλίτσα γιασεμίν μου φουντωτόν,
ποιος αρνήστην την αγάπην να την αρνηστώ τζ' εγιώ.
Την αρνήστην ένας γέρος που ταν εκατόν γρονών,
μα εγιώ εν την αρνούμαι που μαι είκοσι γρονών .

Είκοσι γρονών κορίτσιν χήρα πα στην μάναν της,
τα στεφάνια στην ποδικιάν της τζι' έκλεεν τον άντραν της .
Σώπα κόρη μου μεν κλαίεις , μεν μαραίνεσαι,
τζι' είσαι νόστιμη τζιαι νέα τζιαι ξαναπαντρεύεσαι .

Σώπα μάνα μεν μου λέεις για να ξαναπαντρευτώ,
σαν τον άντραν μου τον πρώτον εν θα τον εξαναβρώ.
Τζι' απού μου τον εσκοτώσαν, σκοτωμένους να τους δω,
τζιαι να χύνουν μαύρον γαίμαν όπως έχυσεν αυτός .

Ο ΚΥΝΗΓΟΣ

Τραγουδούν η Μαρούλλα Ηλία Βούρκα, 26/05/2005,

η Ελένη Μ. Χατζηστυλλή, 11/07/2005

και η Μαρούλλα Οδυσσέα, 12/07/2005

Κυνηγός που κυνηγούσε μες τα δάση μια φορά,
έτυχε να συναντήσει μια ερημοεκκλησιά.
Μπαίνει μέσα και κοιτάζει με λυπητερή καρδιά,
βρίσκει νέα π' αγαπούσε μια μικρή καλογριά.

Καλογραία τ' όνομα σου να το μάθω επιθυμώ,
να το μάθω κι' ας πεθάνω εις το ερημοκλήσι αυτό.
Τ' όνομα μου αν το μάθεις θα με λυπηθείς πολύ,
γιατί εσύ ήσουν η αιτία καλογραία να με ιδείς .

Έλα πάτησε τον όρκο και λυπήσου μια φορά,
το φτωχό το κυνηγάρι που σ' αγάπα μια φορά.
Έλα πάτησε τον όρκο κι' απαρνήθου το Θεό,
έλα να γινούμε ταίρι και να σμίξουμε τα δυο.

Πως τον όρκο να πατήσω το Θεό να απαρνηθώ,
που έχει τώρα τρία χρόνια που ασκήτεψα εδώ.
Πέντε, έντεκα κι εννέα, δεκατρία και επτά,
τ' όνομα μου να το μάθεις, τα ψηφία είναι αυτά.

Όπου δείς δυο κυπαρίσσια και στη μέση μια μηλιά,
εκεί μέσα είναι ο τάφος της μικρής καλογριάς .
Όπου δείς δυο κυπαρίσσια κα στη μέση δυο κορμούς,
εκεί μέσα είναι ο τάφος του πιστού του κυνηγού.

Η ΛΕΝΙΩ

Τραγουδά ο Μιχαλάκης Χατζηστυλλής Πρωτοπαπάς, 11/07/2005

Μας πήρε το ποτάμι, μας πήρε ο ποταμός, (δισ)
βγάλε αυτά τα μαύρα Λενιώ μου και μ' έφαγε ο καημός. (δισ)

Τα μαύρα δεν τα βγάζω, γιατί μ' αρέσουνε,
είμαι μικρούλα, μελαχρινούλα και μου ταιριάζουνε. (δισ)

Τη μαύρη κορδελίτσα που βάζεις στα μαλλιά,
να μην τη ξαναβάλεις Λενιώ μου, μαραίνεις τα παιδιά. (δισ)

Τη μαύρη κορδελλίτσα εγώ θα τη φορώ,
είμαι μικρούλα, μελαχρινούλα και πρώτη στο χορό. (δισ)

Τη σκάλα π' ανεβαίνεις , ν' ανέβαινα κι εγώ,
σκαλί και σκαλοπάτι Λενιώ μου να σε γλυκοφιλώ. (δισ)

Φορείς παπούτσια μαύρα τζιαι κλάτσες καφεθκιές (δισ)
έλα να σε φιλήσω Λενιώ μου ποτζιεί πον οι ροφκιές. (δισ)

ΜΑΝΟΥΛΑ

Τραγουδά ο Μιχαλάκης Χατζηστυλλής Πρωτοπαπάς, 11/07/2005

Να πας μανούλα να τη βρεις, (δισ)
να πας μανούλα να τη βρεις
στη γειτονιά πιο κάτω
και να της πεις αν μ' αρνηθεί
θα γύρω να πεθάνω .

Θα τη γνωρίσεις μάνα μου, (δισ)
θα τη γνωρίσεις μάνα μου
μες τα κορίτσια τ' άλλα
από τα φρύδια τα μικρά
τα μάτια τα μεγάλα .

Έχει ελιά στο μάγουλο, (δισ)
έχει ελιά στο μάγουλο
που ροδοκοκκινίζει
έχει κατάμαυρη ελιά
πολλές καρδιές ραγίζει.

ΟΡΦΑΝΗ

Τραγοδοούν η Μαρούλλα Οδυσσέα και Χριστοφής Ι.Κοκκοφίτης, 11/07/2005

Και η Ελένη Μ. Χατζηστυλλή Πρωτοπαπά, 26/05/2005

Μια μάνα είχε εύμορφη μια χρυσοθυγατέρα
την έλουζε την κτένιζε με χρυσαφένια κτένα
της φόρε τα μεταξωτά ουδέποτε σχισμένα
της είχε απ'τα δάκτυλα χρυσά τα δακτυλίδια
της είχε τα ξανθά μαλλιά της κεφαλής στολίδια
την κοίμιζε στα πίκουλλα την πικουλοθρεμμένη.

Πολύς καιρός δεν πέρασε η μάνα της πεθαίνει
πολύς καιρός δεν πέρασε κι' ο κύρης της παντρεύτει
πήρε γυναίκα μια κακιά, πολύ κακιά γυναίκα
της βγάζει τα μεταξωτά της φόρεσε σχισμένα
της βγάζει απ' τα δάκτυλα χρυσά τα δακτυλίδια
της κόβει τα ξανθά μαλλιά της κεφαλής στολίδια.

«Σύρε να πας στο μαιρκόν, σύρε να πας να πλένεις
τζι' από τα τώρα τζιαι να πα, δούλα μας εν να γένεις».
Την πήρε το παράπονο και άρχισε να κλαίει
και με πικρό παράπονο της μάνας της να λέει.

«Ξύπνα μανούλα μου να δεις, να δεις ήνταν που κάμαν
ξύπνα μανούλα μου να δεις την κόρη σου μιαν δούλαν
μού βγαλεν απ' τα δάκτυλα χρυσά τα δακτυλίδια
μού βγαλεν τα μεταξωτά μου φόρεσεν σχισμένα
μού κοψεν τα ξανθά μαλλιά της κεφαλής στολίδια
τζι' έβαλεν με στο μαιρκόν, δούλα τους για να γένω».

Τρεις ώρες πέρα της νυκτός στο σημαντήρι βγαίνει
και κατά τα μεσάνυκτα της μάνας της ζυγώνει
«μανά, την μάναν πούκαμα με έβαλεν να πλένω
μου βγάζει απ' τα δάκτυλα χρυσά τα δακτυλίδια
μου βγάζει τα μεταξωτά μου φόρεσε σχισμένα
ξύπνα μανούλα μου να δεις κορίτσια αλλαγμένα
γιατί έχουν τες μανάες τους τζιαι είναι ευτυχισμένα.

Ξύπνα μανούλα μου να δεις πως πάσιν εις το κέντρον
τζιαι σου άφηκες με δαμαί τζι' εν σε θωρώ τζιαι κλαίω».

Κι ο Άδης την λυπήθηκεν που το πολλήν το κλάμαν
«σύρε να πας εις το καλόν, σύρε εις την ευχήν μου
τζιαι που τα τώρα τζιαι να πά έλα τζιαι σου μαζί μου».

ΜΗΝ ΜΕ ΣΤΕΙΛΕΙΣ ΜΑΝΑ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

Τραγουδά ο Μιχαλάκης Χατζηστυλλής Πρωτοπαπάς, 26/05/2005

Μην με στείλεις μάνα στην Αμερική (δισ)
γιατί θα μαραζώσω και θα αποθάνω εκεί (δισ).

Δολλάρια δεν θέλω πως να σου το πω (δισ)
κάλλιον ψουμίν, κρεμμύδιν τζιαι τζείνην π' αγαπώ (δισ).

Αγαπώ μανούλλα κάποιο στο χωριό (δισ)
όμορφο, λεβέντη και μοναχογιό (δισ).

Γιώργο μου σ' αφήνω πάω μακριά (δισ)
παν να με παντρέψουν μες την ξενιτιά (δισ).

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΟΥ

Τραγουδά ο Μιχαλάκης Χατζηστυλλής Πρωτοπαπάς , 26/05/2005

Θα πάρω έναν ανήφορον
θα φκω σε κορφοβούνιν,
να βρω κλαράκιν φουντωτόν
τζιαι ριζιμιόν λιθάριν.

Νάβρω τζιαι μιαν κρυόβρυσην
να ξαπλωθώ στον ίσκιον,
να πιω νερόν να δροσιστώ
να πάρω λλην ανάσαν.

Ν' αρχίσω να συλλοϊστώ
της ξενιτιάς τα πάθη,
τα ξένα έχουν καημούς
πολλούς τζιαι καταφρόνιαν .

Στα ξένα δεν ανθίζουνε
την άνοιξην τα δέντρα,
τζιαι εν ιδροσίζει το νερόν
τζιαι το ψωμίν πικραίνει.

Στα ξένα ποιος θα σε χαρεί
τζιαι ποιος θα σου γελάσει,
που ναι τα γέλια τ' αδερφού
τζι' η συντροφιά του φίλου.

Τζι' αν αρρωστήσεις ποιος θα ρτεί
στην ξενητιάν σιμά σου,
να σε ρωτά τον πόνον σου
το γιατρικόν να δίνει.

Τζι' αν έρτει μέρα θλιβερή
στα ξένα ν' αποθάνεις,
ποιος θα βρεθεί στο πλάιν σου
τα μάτια να σου κλείσει.

Τζιαι πως τους θάφκουν να έξερες
τζιαι πως τους παν τους ξένους,
χωρίς λιβάνιν τζιαι τζιερίν
χωρίς παπάν τζιαι ψάλτην.

Ο ΔΑΣΟΝΟΜΟΣ

Τραγουδά η Μαρούλλα Οδυσσέα, 11/07/2005

Η τύχη μου με έριξεν να βρω που μες τα δάση
τον δασονόμον αγαπώ τζι' η μάνα μου φωνάζει.
Μα ήντα τον θέλεις κόρη μου εσού τον δασονόμον
να μπαίνει μες τον καβενέν με το βουρκίν στον νόμον
τζι' εν παίρνεις έναν δάσκαλον για έναν δικηγόρον
να ππέφτεις μες τα αγκάλια του να μεν ινιώθεις πόνον.

Οι δικηγόροι α manά έχουσιν φασαρίαν
μα εν έχουν μηνιάτικα, τα τυχερά τους λλία.
Τζιαι οι δασκάλοι α manά σκασμένον το βλατζιήν τους
έχουν τους σιυλλομπάσταρτους πάνω στην τζιεφαλήν τους.
Οι δασονόμοι α manά πα στο σαρανταπέντε
επιάνναν κοσπεντάλιρα περνούσαν σαν αφέντες.

Αφού τον θέλεις κόρη μου εσού τον δασονόμον
να σου τον δώσω κόρη μου να μεν ινιώθεις πόνον.
Επολογήθην τζι' είπεν της ευκαριστώ μητέρα
τον δασονόμον ηύρα τον, εύρε τζιαι σου κουμέραν.

Που νάσιεις την κατάραν μου τζι' αν έσιεις τέτοιαν γνώσην
να βάλω τον τζυρούλλην σου πόψε να σε σκοτώσει.
Που νάσιεις την κατάραν μου θέλεις τωρά παντρείαν
τζι' εν παίρνεις νάκκον πομονήν να βρούμεν ησυχίαν.

Ο ΜΑΝΩΛΗΣ

Τραγουδά η Ελένη Μ. Χατζηστυλλή, 26/05/2005

Μιαν Τζαιρκατζιήν ημέραν που ήτανε σκολιά
εξέβην τζι' ο Μανώλης να πα στην εκκλησιάν.
Βρίσκει τζιαι έναν τουρκάκιν του παιζεν την φιλιάν
άϊντε ρε Μανώλη να πάμεν ως εκεί
ταβέρναν του Μιχάλη πούχει καλήν ρακήν.

Γελά του τζιαι τον παίρνει πως ήταν μόνοι τους
τζιαι άλλοι σαράντα τούρκοι ήρταν κατόπιν τους.
Άϊντε ρε Μιχάλη για έλα φέρε μας
τζιαι γέμισε τα ποτήρια ρακίν τζιαι κέρας μας.

Όταν εκεραστήκαν μιαν ύβρην λέγαν του
για πίστην, για πατρίδαν, για την γυναίκαν του,
για πίστην, για πατρίδαν, για την μητέραν του.

Τότε ο Μανωλάκης εθύμωσεν πολλά
και δέρνει το τουρκάκιν τζιαι άλλους δώδεκα
τζιαι τον Ομέρ Βρυώνην τζιαι τον Ομέρ Πασάν.

Πιάννει τζιαι τ' άρματά τους τζι' εξέβην στα βουνά
βρίσκει τζιαι μιαν βρυσούλλαν ωραίαν τζιαι κρυάν
τζ' είπιεν νερόν τζι' ενύφτην τζιαι ποτζοιμήθηκεν
τζι' ότι πως τον ετρέχαν δεν αθθυμήθηκεν.

Κρίμας σε ρε Μανώλη κρίμας στα νιάτα σου
τζιαι χάσκιασες τζιαι μέναν τζιαι τον πατέρα σου .
Κρίμας σε ρε Μανώλη κρίμας στην νιότην σου
τζιαι χάσκιασες τζιαι μέναν τζι' ούλλον το σόϊν σου.

Τ' άρματα σου Μανώλη δεν παίρνουν πομονήν
τζιαι κρούσαν την καρκιάν μου τζι' εν μαύρη σκοτεινή.
Τ' άρματα σου Μανώλη εν παίρνουσιν φωθκιάν
λαμπάδες να τα κάμω εις την Αγιάν Σοφκιάν.

ΤΡΕΙΣ ΚΑΛΟΓΗΡΟΙ ΚΡΗΤΙΚΟΙ

Τραγουδούν ο Μιχαλάκης Χατζηστυλλής Πρωτοπαπάς, 26/05/2005

Και ο Χατζηνικόλας Χατζηστυλλής Πρωτοπαπάς, 24/04/2011

Τρεις καλογήροι κρητικοί
τζιαί τρεις που τ' Αγιον Όρος
καράβιν αρματώσανε (δισ)
με το Χριστός Ανέστη
τζιαί με το Κύριε Ελέησον
στην Κρήτη για να πάσιν
όστι να πάν τζιαί να στραφούν
αρρώστησεν ο ναύτης.

Ο ναύτης εν π' αρρώστησεν
το όμορφον παλλικάριν
εν έσει κόρην να τον δει
μάναν να τον ικλάψει
μητ' αδερφόν μήτ' αδερφήν
να τον ψυχοπονέσει
τον κλαίει η νύκτα τζι' η αυκή
τον κλαίει τζιαί το φεγγάριν.

Τον κλαίει τζι' ο καπετάνιος του
με τον γραμματικόν του
για σήκου - σήκου ναύτη μας
τζιαί πρωτοκολλητή μας
να κουμπαρσάρεις τον τζιαιρόν
να βκούμεν σε λιμάνιν.

Μα γιω σας λέω εν μπορώ
τζιαί σεις μου λέτε σήκου
πιάστε με θκιο να σηκωθώ
πιάστε με τρεις να κάτσω
να κουμπαρσάρω τον τζιαιρόν
να βκούμεν σε λιμάνιν
να βκουν οι ναύτες για νερόν
τζι' ο μάειρας για ξύλα.

Τζιαι σεις μικρά ναυτόπουλλα
να σκάψετε έναν μνήμαν
νάναι πλατύ νάναι φαρδύ
κοντά στο περιγιάλιν
να μ' ακτυτούν τα κύμματα
νάχω δροσιάν μεγάλην .

Τζι' αν πάτε στην πατρίδαν μας
τζιαι στα δικά μας μέρη
μεν πείτε πως αρρώστησα
μεν πείτε πως πεθαίνω
πείτε πως επαντρεύτηκα
τζιαι πήρα μιαν γεναίκαν
πήρα την πλάκαν πεθεράν
την μαύρην γην γεναίκαν
τα πετρουλάκια του γιαλού
αδέρκια τζιαι ξαδέρκια.